

Πολιτική για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες

Οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες συνιστούν ουσιαστικό στοιχείο των προσπάθειών ολοκλήρωσης της εσωτερικής αγοράς της ΕΕ, δεδομένου ότι αποτελούν τμήμα της ελεύθερης κυκλοφορίας των υπηρεσιών και των κεφαλαίων. Η πρόοδος προς την ολοκλήρωση πραγματοποιήθηκε σταδιακά: 1) άρση των εθνικών φραγμών εισόδου (1957--1973)· 2) εναρμόνιση των εθνικών νομοθεσιών και πολιτικών (1973-1983)· 3) ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς (1983-1992)· 4) δημιουργία της ζώνης του ενιαίου νομίσματος και περίοδος πριν από την κρίση (1999-2007)· και 5) παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση και μεταρρύθμιση μετά την κρίση (από το 2007 και μετά). Η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ δημιουργεί νέες προκλήσεις με δυνητικές επιπτώσεις στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών εντός και εκτός της ΕΕ.

Νομική βάση

Η νομική βάση για τις οδηγίες και τους κανονισμούς που αφορούν τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες παρέχεται από τα άρθρα 49 (ελευθερία εγκατάστασης), 56 (ελευθερία παροχής υπηρεσιών), 63 (ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων) και 114 (προσέγγιση των νομοθεσιών για την εγκαθίδρυση και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Ορόσημα στην πορεία προς μια ολοκληρωμένη χρηματοπιστωτική αγορά της ΕΕ

A. Πρώτες προσπάθειες άρσης των φραγμών εισόδου

Οι πρώτες προσπάθειες ολοκλήρωσης των χρηματοπιστωτικών συστημάτων των κρατών μελών βασίστηκαν στις αρχές της ελευθερίας εγκατάστασης και της ελευθερίας παροχής υπηρεσιών και στον συντονισμό της νομοθεσίας και των πολιτικών, εφόσον ήταν αναγκαίο.

Η Συνθήκη της Ρώμης, που υπογράφηκε το 1957, δημιούργησε την Κοινή Αγορά, με την οποία καταργήθηκαν τα εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, των υπηρεσιών και των κεφαλαίων μεταξύ των κρατών μελών. Στο άρθρο 61 παράγραφος 2 αναφέρεται ότι «η ελευθέρωση των τραπεζικών και ασφαλιστικών υπηρεσιών που συνδέονται με τις κινήσεις κεφαλαίων πρέπει να πραγματοποιηθεί σε αρμονία με την προοδευτική ελευθέρωση της κυκλοφορίας των κεφαλαίων». Με το άρθρο 63 δόθηκε εντολή στο Συμβούλιο να εκπονήσει πρόγραμμα για την άρση των υφιστάμενων περιορισμών που εμπόδιζαν αυτήν την ελευθέρωση.

Το 1962, το Συμβούλιο ενέκρινε δεόντως γενικά προγράμματα για την κατάργηση των περιορισμών της [ελευθερίας παροχής υπηρεσιών](#) και της [ελευθερίας εγκατάστασης](#). Για την εφαρμογή των προγραμμάτων αυτών, το Συμβούλιο εξέδωσε μια σειρά οδηγιών σχετικά με τον ασφαλιστικό και τον τραπεζικό τομέα μεταξύ 1964 και 1973.

B. Εναρμόνιση των εθνικών νομοθεσιών και πολιτικών

Η διαδικασία εναρμόνισης των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών άρχισε, κατά πρώτο λόγο, με τρεις οδηγίες του Συμβουλίου: την πρώτη οδηγία για την πρωτασφάλιση εκτός της ασφάλειας ζωής ([73/239/ΕΟΚ](#)) το 1973^[1], την πρώτη οδηγία για τον συντονισμό του τραπεζικού τομέα ([77/780/ΕΟΚ](#)) το 1977^[2] και την πρώτη οδηγία για την ασφάλεια ζωής ([79/267/ΕΟΚ](#)) το 1979^[3].

Γ. Ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς

Τον Ιούνιο του 1985, η Επιτροπή δημοσίευσε [Λευκή Βίβλο](#)^[4], η οποία όριζε σαφές πρόγραμμα και χρονοδιάγραμμα για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς έως το τέλος του 1992. Το έγγραφο αυτό περιλάμβανε ειδικό τμήμα για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες (παράγραφοι 101 έως 107), το οποίο αρχίζει αναφέροντας ότι «η ελευθέρωση των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, η οποία συνδέεται με την ελευθέρωση των κινήσεων κεφαλαίων, θα αποτελέσει σημαντικό βήμα προς τη χρηματοπιστωτική ολοκλήρωση της Κοινότητας και τη διεύρυνση της εσωτερικής αγοράς». Η προτεινόμενη εναρμόνιση βασιζόταν στις αρχές της ενιαίας άδειας λειτουργίας των τραπεζικών ιδρυμάτων, της αμοιβαίας αναγνώρισης και του ελέγχου από τη χώρα καταγωγής. Η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη του 1987 ενσωμάτωσε στο πρωτογενές δίκαιο της ΕΕ τον στόχο που καθορίστηκε στη Λευκή Βίβλο του 1985.

Δ. Δημιουργία της ζώνης του ενιαίου νομίσματος

Τον Μάιο του 1999, η Επιτροπή δημοσίευσε το [σχέδιο δράσης για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες](#) (FSAP)^[5], ωθούμενη από την εισαγωγή του ευρώ, η οποία έδωσε το έναυσμα για την αντιμετώπιση του εναπομένοντος κατακερματισμού των χρηματοπιστωτικών αγορών της ΕΕ. Το σχέδιο αυτό περιλάμβανε 42 νομοθετικά και μη νομοθετικά μέτρα τα οποία ήταν ανάγκη να ολοκληρωθούν έως το 2004.

Τον Ιούλιο του 2000, το Συμβούλιο Οικονομικών και Δημοσιονομικών Υποθέσεων (Ecofin) προέβη στη σύσταση της Επιτροπής Σοφών για τη ρύθμιση των ευρωπαϊκών αγορών κινητών αξιών, με επικεφαλής τον κ. Alexandre Lamfalussy. Η [τελική έκθεση της επιτροπής](#)^[6], η οποία δημοσιεύτηκε τον Φεβρουάριο του 2001, περιείχε διάγνωση της κατάστασης της χρηματοπιστωτικής αγοράς της ΕΕ και παρείχε μια σειρά συστάσεων. Ως κύριο πρόβλημα εντοπίστηκε το θεσμικό πλαίσιο της ΕΕ το οποίο χαρακτηρίστηκε ως «υπερβολικά αργό, υπερβολικά άκαμπτο, περίπλοκο και ανεπαρκώς προσαρμοσμένο στον ρυθμό της αλλαγής της παγκόσμιας

[1]ΕΕ L 228 της 16.8.1973, σ. 3.

[2]ΕΕ L 322 της 17.12.1977, σ. 30.

[3]ΕΕ L 63 της 13.3.1979, σ. 1.

[4]Λευκή βίβλος της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, «Ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς», 14 Ιουνίου 1985.

[5]Ανακοίνωση της Επιτροπής, «Εφαρμογή του πλαισίου για τις χρηματοπιστωτικές αγορές: Πρόγραμμα δράσης», 11 Μαΐου 1999.

[6]Τελική Έκθεση της Επιτροπής Σοφών για τη Ρύθμιση των Ευρωπαϊκών Αγορών Κινητών Αξιών, 15 Φεβρουαρίου 2001.

χρηματοπιστωτικής αγοράς». Στην έκθεση προτάθηκε μια νομοθετική προσέγγιση τεσσάρων επιπέδων, η οποία χρησιμοποιήθηκε καταρχάς μόνο για την νομοθεσία περί κινητών αξιών, αλλά αργότερα επεκτάθηκε και σε άλλους τομείς της νομοθεσίας για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και ονομάστηκε «[διαδικασία Lamfalussy](#)».

Το FSAP ολοκληρώθηκε σε μεγάλο βαθμό εντός της προθεσμίας (2004), 39 από τα 42 μέτρα εγκρίθηκαν και ορισμένα προχώρησαν μάλιστα πέρα από ό,τι προβλεπόταν αρχικά στο πλαίσιο του FSAP. Το 2005 ακολούθησε η έγκριση δύο ακόμα μέτρων, με αποτέλεσμα να εκκρεμεί μόνο ένα μέτρο, η 14η οδηγία περί εταιρικού δικαίου όσον αφορά τη διασυννοριακή μεταφορά της έδρας της εταιρείας.

Ε. Παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση και μεταρρύθμιση μετά την κρίση

Η περίοδος μέχρι το 2007 χαρακτηρίστηκε από ολοένα και μεγαλύτερη ολοκλήρωση και αλληλεξάρτηση των χρηματοπιστωτικών αγορών, όχι μόνο εντός της ΕΕ αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο. Η κατάσταση αυτή τερματίστηκε απότομα εξαιτίας της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης που εκδηλώθηκε κατά το διάστημα 2007-2008 και της επακόλουθης ευρωπαϊκής κρίσης δημόσιου χρέους, καθώς μειώθηκαν κατακόρυφα οι διασυννοριακές χρηματοοικονομικές ροές. Μεταξύ Οκτωβρίου 2008 και Οκτωβρίου 2011 η Επιτροπή ενέκρινε ποσό ύψους 4,5 τρισεκατομμυρίων ευρώ για μέτρα κρατικών ενισχύσεων με σκοπό τη στήριξη των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων^[7]. Η κρίση έφερε στο φως την επείγουσα ανάγκη μεταρρύθμισης του τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

Κατά συνέπεια, η ΕΕ προέβη σε μια πρωτοφανή αναθεώρηση της υφιστάμενης νομοθεσίας για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες με βάση το διεθνές πρόγραμμα δράσης, στην ανάπτυξη του οποίου η ΕΕ διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο. Επίσης, ενέκρινε τις δικές της μεταρρυθμίσεις για την προώθηση ορισμένων μακροχρόνιων στόχων, όπως η ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς. Η Επιτροπή έχει προτείνει πάνω από 50 νομοθετικά και μη νομοθετικά μέτρα από τότε που εκδηλώθηκε η χρηματοπιστωτική κρίση. Οι σημαντικότερες προτάσεις υποβλήθηκαν στο πλαίσιο εμβληματικών πρωτοβουλιών της ΕΕ, όπως η Τραπεζική Ένωση και η Ένωση Κεφαλαιαγορών. Οι μεταρρυθμίσεις που πραγματοποιήθηκαν μετά την κρίση επέφεραν έναν ορισμένο βαθμό συγκέντρωσης, και μεταβίβασαν την ευθύνη για πολλές πτυχές της ρύθμισης και της εποπτείας των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών από το εθνικό στο ενωσιακό επίπεδο.

Ο ρόλος των διεθνών φόρουμ στον καθορισμό κανόνων και προτύπων έχει αυξηθεί σημαντικά στη ρυθμιστική αρχιτεκτονική των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών μετά την κρίση. Αυτό οφείλεται στην παγκοσμιοποίηση και την αλληλεξάρτηση των χρηματοπιστωτικών αγορών, στοιχεία που ενισχύθηκαν σημαντικά κατά τις δεκαετίες πριν από την κρίση, και τα οποία κατέστησαν προφανή με την παγκόσμια μετάδοση των επιπτώσεων της κρίσης μετά την αρχική εκδήλωσή της στις Ηνωμένες Πολιτείες. Υπήρξε ευρεία συμφωνία ότι οι ρυθμιστικές προκλήσεις έπρεπε να αντιμετωπιστούν σε διεθνές επίπεδο. Φόρουμ και φορείς, όπως η ομάδα G20, το Συμβούλιο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (FSB), η Επιτροπή της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία (BCBS), η Διεθνής Ένωση Ασφαλιστικών Εποπτών (IAIS) και η Διεθνής

[7] Δελτίο τύπου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, [Νέα μέτρα διαχείρισης κρίσεων για την αποφυγή μελλοντικών διασώσεων τραπεζών](#), 6 Ιουνίου 2012.

Οργάνωση Επιτροπών Εποπτείας Χρηματιστηρίων (IOSCO) απέκτησαν επομένως μεγαλύτερη βαρύτητα.

Βασική νομοθεσία της ΕΕ για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες

A. Τράπεζες

Η μεταρρύθμιση του ρυθμιστικού πλαισίου για τις τράπεζες βρισκόταν στο επίκεντρο της νομοθετικής αναδιαμόρφωσης του χρηματοπιστωτικού τομέα μετά την κρίση. Έθεσε τα θεμέλια για την Τραπεζική Ένωση που δημιουργήθηκε σταδιακά στη ζώνη του ευρώ^[8]. Η ρυθμιστική μεταρρύθμιση του τραπεζικού τομέα περιλάμβανε ευρύ φάσμα μέτρων με στόχο να θεσπιστούν: 1) ισχυρότερες απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για τις τράπεζες· 2) ενισχυμένη αρχιτεκτονική για την εποπτεία και την εξυγίανση των τραπεζών· 3) κανόνες για τη διαχείριση προβληματικών τραπεζών· και 4) βελτιωμένη προστασία των καταθετών. Οι πρωτοβουλίες αυτές αναφέρονται συλλογικά ως «ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων».

1. Απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για τις τράπεζες: οδηγία για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις («ΟΚΑ») και κανονισμός για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις («ΚΚΑ»).

Η ΟΚΑ ([2013/36/ΕΕ](#))^[9] ορίζει κανόνες σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα των πιστωτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων επενδύσεων, την προληπτική εποπτεία και τη διακυβέρνηση των τραπεζών. Ο ΚΚΑ ([\(ΕΥ\) αριθ. 575/2013](#))^[10] ορίζει τα ελάχιστα πρότυπα για τη διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής ευρωστίας των τραπεζών (συγκεκριμένα, κεφαλαιακές απαιτήσεις, αποθέματα ρευστότητας και δείκτες μόχλευσης). Το πλαίσιο ΟΚΑ/ΚΚΑ επικαιροποιείται συνεχώς, προκειμένου κυρίως να αντικατοπτρίζει τα τελευταία αποτελέσματα των εργασιών της Επιτροπής της Βασιλείας και του FSB, με πλέον πρόσφατη προσθήκη τη δέσμη τραπεζικών μεταρρυθμίσεων που εγκρίθηκε τον Μάιο του 2019. Τον Νοέμβριο του 2019, οι συννομοθέτες επικαιροποίησαν επίσης τους κανόνες προληπτικής εποπτείας που ισχύουν για τις επιχειρήσεις επενδύσεων, οι οποίες υπόκεινται σήμερα στους ίδιους κανόνες με τις τράπεζες. Το 2020 έχει προγραμματιστεί μια επανεξέταση του πλαισίου ΟΚΑ/ΚΚΑ.

2. Ενισχυμένη αρχιτεκτονική για την εποπτεία και την εξυγίανση των τραπεζών· Κανονισμός για τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (SSMR) και Κανονισμός για τον Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσης (SRMR)

Από το 2014, δυνάμει του κανονισμού για τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (ΕΕΜ) ([1024/2013](#)), η ΕΚΤ ([806/2014](#))^[11] είναι η κεντρική αρχή προληπτικής εποπτείας για όλες τις τράπεζες στη ζώνη του ευρώ και στα κράτη μέλη εκτός της ζώνης του ευρώ που επιλέγουν να συμμετάσχουν στον ΕΕΜ. Ο ΕΕΜ συμπληρώνεται από τον κανονισμό για τον Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσης, ο οποίος εγκρίθηκε επίσης το 2014 και αποσκοπεί στη διασφάλιση της αποτελεσματικής διαχείρισης πιθανών μελλοντικών πτωχεύσεων τραπεζών που υπάγονται στον ΕΕΜ. Το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης είναι η κεντρική αρχή που λαμβάνει την απόφαση για την κίνηση διαδικασίας εξυγίανσης μιας τράπεζας.

[8] Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με την Τραπεζική Ένωση, βλ. θεματολογικό δελτίο 2.6.5.

[9] ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 338.

[10] ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 1.

[11] ΕΕ L 225 της 30.7.2014, σ. 1.

3. Κανόνες για τη διαχείριση προβληματικών τραπεζών: Οδηγία για την ανάκαμψη και την εξυγίανση των τραπεζών (BRRD)

Η οδηγία BRRD ([2014/59/EE](#))^[12], η οποία εγκρίθηκε επίσης το 2014, αποσκοπεί στην αποτροπή της διάσωσης των προβληματικών τραπεζών με τα χρήματα των φορολογουμένων, με τη θέσπιση ενός μηχανισμού «διάσωσης με ίδια μέσα», ο οποίος διασφαλίζει ότι οι μέτοχοι και οι πιστωτές της τράπεζας είναι οι πρώτοι που θα κληθούν να καλύψουν τις ζημιές. Απαιτεί, επίσης, από τα κράτη μέλη να θεσπίσουν εθνικά ταμεία εξυγίανσης που θα χρηματοδοτούνται εκ των προτέρων από τα πιστωτικά ιδρύματα και τις επιχειρήσεις επενδύσεων για την κάλυψη των εκκρεμών ζημιών. Η οδηγία BRRD καθορίζει επίσης κανόνες για την πρόληψη (δηλαδή σχέδια ανάκαμψης και εξυγίανσης) και την έγκαιρη παρέμβαση των εθνικών αρμόδιων αρχών.

4. Βελτιωμένη προστασία των καταθετών: Οδηγία για τα συστήματα εγγύησης των καταθέσεων (DGSD)

Εν μέσω της αναταραχής της χρηματοπιστωτικής κρίσης, βασική προτεραιότητα ήταν να εξασφαλιστεί η επαρκής προστασία των τραπεζικών καταθέσεων των πολιτών. Ως πρώτη απάντηση, αυξήθηκε δύο φορές το ελάχιστο ποσό εγγύησης των τραπεζικών καταθέσεων σε περίπτωση πτώχευσης τράπεζας. Στη συνέχεια ακολούθησε μια πιο ολοκληρωμένη μεταρρύθμιση του συστήματος εθνικών συστημάτων εγγύησης των καταθέσεων, το οποίο την περίοδο εκείνη ήταν ιδιαίτερα κατακερματισμένο. Με την έγκριση της οδηγίας για τα συστήματα εγγύησης των καταθέσεων το 2014, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να διασφαλίζουν εναρμονισμένο επίπεδο προστασίας των καταθετών και τουλάχιστον ένα σύστημα εγγύησης καταθέσεων στην επικράτειά τους, στο οποίο υποχρεούνται να προσχωρήσουν όλες οι τράπεζες στο εκάστοτε κράτος μέλος. Στη συνέχεια, στο πλαίσιο του σχεδίου για την Τραπεζική Ένωση, προτάθηκε ένα Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασφάλισης Καταθέσεων (ΕΣΑΚ) ([2014/49/EE](#))^[13], το οποίο θα συμπληρώσει το υπάρχον σύστημα εθνικών συστημάτων εγγύησης των καταθέσεων. Στόχος είναι να ενισχυθεί η ασφάλιση των καταθέσεων στη ζώνη του ευρώ και να καταστεί πιο ομοιόμορφη.

B. Χρηματοπιστωτικές αγορές και υποδομές των αγορών

1. Επενδυτικές υπηρεσίες και τόποι διαπραγμάτευσης: Οδηγία για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων («MiFID»)

Από το 2004, με την οδηγία MiFID I ([2004/39/EK](#))^[14] καθιερώθηκαν ενιαίες προδιαγραφές για τη διαπραγμάτευση τίτλων, γεγονός που ενίσχυσε τον ανταγωνισμό και βελτίωσε την προστασία των επενδυτών. Το 2014 εγκρίθηκαν μια αναθεώρηση της οδηγίας («MiFID II») ([2014/65/EE](#))^[15] και ένας κανονισμός («MiFIR») ([600/2014](#))^[16], με αποτέλεσμα να ανανεωθεί σημαντικά το νομικό πλαίσιο. Το πλαίσιο αυτό θεσπίζει μια σειρά διατάξεων με στόχο την ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών και της διαφάνειας των αγορών. Και οι δύο πράξεις τέθηκαν σε εφαρμογή στις 3 Ιανουαρίου 2018.

[12]EE L 173 της 12.6.2014, σ. 190.

[13]EE L 173 της 12.6.2014, σ. 190.

[14]EE L 145 της 30.4.2004, σ. 1.

[15]EE L 173 της 12.6.2014, σ. 349.

[16]EE L 173 της 12.6.2014, σ. 84.

2. Συμβάσεις παραγώγων και γραφεία εκκαθάρισης: Κανονισμός για τις υποδομές των ευρωπαϊκών αγορών («EMIR»)

Οι συμβάσεις παραγώγων διαδραματίζουν σημαντικό οικονομικό ρόλο, αλλά συνεπάγονται επίσης ορισμένους κινδύνους, τους οποίους ανέδειξε η χρηματοπιστωτική κρίση. Ο κανονισμός EMIR ([648/2012](#))^[17], ο οποίος εγκρίθηκε το 2012, ορίζει κανόνες σχετικά με εξωχρηματιστηριακές (OTC) συμβάσεις παραγώγων, τους κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους (ή γραφεία εκκαθάρισης) και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών. Επιδιώκει τη διατήρηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, τον μετριασμό του συστημικού κινδύνου και την αύξηση της διαφάνειας στην αγορά εξωχρηματιστηριακών συναλλαγών. Ο κανονισμός EMIR στη συνέχεια επικαιροποιήθηκε από τους συννομοθέτες τον Μάιο του 2019, με αποτέλεσμα να ενισχυθεί η εποπτεία των κεντρικών αντισυμβαλλομένων της ΕΕ και τρίτων χωρών.

3. Πρόσβαση σε χρηματοδότηση από τις κεφαλαιαγορές: ο κανονισμός για το ενημερωτικό δελτίο

Η εμβληματική πρωτοβουλία για τη δημιουργία Ένωσης Κεφαλαιαγορών περιλάμβανε την ουσιαστική επανεξέταση του πλαισίου της ΕΕ για τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών (δηλαδή για τις αρχικές δημόσιες προσφορές ή ΑΔΠ). Ο κανονισμός για το ενημερωτικό δελτίο ([2017/1129](#))^[18], που εκδόθηκε τον Ιούνιο του 2017 (και αντικαθιστά την οδηγία για το ενημερωτικό δελτίο του 2003, [2003/71/EK](#)), έχει ως στόχο να διευκολύνει την πρόσβαση μικρότερων εταιρειών στη χρηματοδότηση από τις κεφαλαιαγορές και να βελτιώσει την ποιότητα και την ποσότητα των πληροφοριών που πρέπει να παρέχονται στους επενδυτές, ιδίως τους ιδιώτες επενδυτές.

Οι προσπάθειες για τη βελτίωση των ευκαιριών χρηματοδότησης για τις μικρότερες επιχειρήσεις συμπληρώθηκαν με την πρόταση κανονισμού σχετικά με τους Ευρωπαϊούς παρόχους υπηρεσιών πληθοχρηματοδότησης για επιχειρήσεις. Η πληθοχρηματοδότηση είναι μια καινοτόμος και ολοένα πιο διαδεδομένη μορφή χρηματοδότησης για τις νεοφυείς επιχειρήσεις και τις ΜΜΕ σε πρώιμο στάδιο ανάπτυξης εταιρικής ανάπτυξης. Το νέο πλαίσιο της ΕΕ θα παράσχει ασφάλεια δικαίου για τις πλατφόρμες πληθοχρηματοδότησης, θα τους επιτρέψει να λειτουργούν σε ολόκληρη την Ένωση, και θα ενισχύσει τις ευκαιρίες χρηματοδότησης για τις μικρές επιχειρήσεις. Οι συννομοθέτες κατέληξαν σε συμφωνία σχετικά με την πρόταση τον Δεκέμβριο του 2019.

Γ. Ασφαλίσεις: Οδηγία Φερεγγυότητα II

Η οδηγία «Φερεγγυότητα II» ([2009/138/EK](#))^[19], που εκδόθηκε το 2009, εναρμόνισε τις υφιστάμενες επιμέρους ρυθμίσεις για τους τομείς της πρωτασφάλισης εκτός της ασφάλειας ζωής, της ασφάλειας ζωής και της αντασφάλισης. Η οδηγία όρισε κανόνες σχετικά με την άδεια για την ανάληψη επιχειρηματικής δραστηριότητας, τις κεφαλαιακές απαιτήσεις, τη διαχείριση κινδύνου και την εποπτεία των επιχειρήσεων άμεσης ασφάλισης και αντασφάλισης. Το πλαίσιο «Φερεγγυότητα II» τροποποιήθηκε αρκετές φορές, κυρίως για την αποσαφήνιση της μεταχείρισης των ασφαλιστικών

[17]EE L 201 της 27.7.2012, σ. 1.

[18]EE L 201 της 27.7.2012, σ. 1.

[19]EE L 335 της 17.12.2009, σ. 1.

προϊόντων με μακροπρόθεσμες εγγυήσεις, και για την παροχή κινήτρων για επενδύσεις σε υποδομές και σε μακροπρόθεσμα βιώσιμα έργα.

Δ. Υπηρεσίες πληρωμών: Δεύτερη οδηγία για τις υπηρεσίες πληρωμών (PSD 2)

Με τη δεύτερη οδηγία για τις υπηρεσίες πληρωμών ([2015/2366](#))^[20] επικαιροποιείται το πλαίσιο της ΕΕ για τις πληρωμές, προκειμένου να προσαρμοστεί στις νέες εξελίξεις στον τομέα των ψηφιακών πληρωμών. Η οδηγία τέθηκε σε ισχύ στις 12 Ιανουαρίου 2016 και σε εφαρμογή στις 13 Ιανουαρίου 2018. Ενισχύει τις προδιαγραφές ασφαλείας για τις ηλεκτρονικές πληρωμές και τα πρότυπα για την προστασία των χρηματοπιστωτικών δεδομένων των καταναλωτών. Ανοίγει, επίσης, την αγορά σε καινοτόμα επιχειρηματικά μοντέλα που προσφέρουν υπηρεσίες πληρωμών βάσει ασφαλούς πρόσβασης στους λογαριασμούς πληρωμών των πελατών («ανοικτή τραπεζική»). Η δεύτερη οδηγία για τις υπηρεσίες πληρωμών περιλαμβάνει επίσης διατάξεις σχετικά με την αδειοδότηση και την εποπτεία των ιδρυμάτων πληρωμών.

Ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Από την υπογραφή της Συνθήκης της Ρώμης (1957) έως σήμερα, ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στη διαδικασία λήψης αποφάσεων σχετικά με τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες διευρύνθηκε πέρα από τα όρια της διαδικασίας διαβούλευσης και έγινε ισότιμος με τον ρόλο που έχει το Συμβούλιο, καθώς η συνήθης νομοθετική διαδικασία χρησιμοποιείται πλέον σε πολλούς τομείς πολιτικής.

Σύμφωνα με τη «διαδικασία Lamfalussy» για την έγκριση και την εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, το Κοινοβούλιο, από κοινού με το Συμβούλιο, εγκρίνει τη βασική νομοθεσία (επίπεδο 1) στο πλαίσιο της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας (παράγωγο δίκαιο της ΕΕ). Το Κοινοβούλιο διαθέτει επίσης ελεγκτικό ρόλο στην έγκριση εκτελεστικών μέτρων του επιπέδου 2.

Το Κοινοβούλιο συμμετέχει ενεργά στην προώθηση των φιλόδοξων νομοθετικών σχεδίων για την ανάπτυξη του ρυθμιστικού πλαισίου της ΕΕ για τον χρηματοπιστωτικό τομέα. Με την προορατική του προσέγγιση, το Κοινοβούλιο διαδραματίζει πρωταγωνιστικό ρόλο στην υπό εξέλιξη συζήτηση με την Επιτροπή, το Συμβούλιο και άλλους διεθνείς οργανισμούς σχετικά με την ανάπτυξη της εποπτικής και ρυθμιστικής δομής για τις χρηματοπιστωτικές αγορές, καθώς και στην αναζήτηση δυνατοτήτων για την αντιμετώπιση του συστημικού κινδύνου και των προκλήσεων που προκύπτουν από τις ταχείες τεχνολογικές εξελίξεις.

Στο Κοινοβούλιο, η Επιτροπή Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής (ECON) είναι η αρμόδια επί της ουσίας επιτροπή για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες.

Μετά την εκδήλωση της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης, το Κοινοβούλιο συγκρότησε ειδική επιτροπή για τη χρηματοπιστωτική, οικονομική και κοινωνική κρίση (επιτροπή CRIS)^[21]. Η εντολή της διήρκεσε από τον Οκτώβριο του 2009 έως τον Ιούλιο του 2011. Το Κοινοβούλιο ενέκρινε δύο ψηφίσματα ως αποτέλεσμα των εργασιών της επιτροπής CRIS: ένα [ενδιάμεσο το 2010](#) και ένα [τελικό το 2011](#).

[20]EE L 337 της 23.12.2015, σ. 35.

[21][Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Ειδική Επιτροπή για τη χρηματοπιστωτική, οικονομική και κοινωνική κρίση, Ιούλιος 2011.](#)

Radostina Parenti
11/2020

